

JDEME K ZÁPISU...

Text 20.09.2013

V polovině ledna budou probíhat na základních školách v Česku zápisy. Protože se jedná o velký mezník v životě každé rodiny, pojďme si povědět něco o tom, jak to u zápisu chodí a co tam na předškoláčka čeká.

Jak zápis probíhá?

Ve škole, kterou si rodiče zvolí, jsou vypsány dny zápisu. V některých školách probíhají i doprovodné akce, které se snaží dětem školu maximálně zpříjemnit. Větší školáci jsou například převlečeni za pohádkové postavy, hrají s dětmi hry nebo mají připraveny nejrůznější soutěže atp....

Ve třídě už na předškoláčka čeká paní učitelka. Zeptá se ho na jméno, adresu nebo na školku, do které dítě chodí. Snaží se s dítětem komunikovat a zjistit tak případné logopedické problémy, vyjadřovací schopnosti a sociální dovednosti předškoláka. Předškoláček dostane za úkol říct básničku nebo zazpívat písničku a nakreslit obrázek (většinou se kreslí rodina, aby pedagog zjistil míru vyspělosti dítěte). Může následovat „hra“ s určováním tvarů, někde děti zavazují tkaničku, jinde třeba řadí pastelky podle barev.

Nemějte strach, když dítě něco nezvládne! I když doma kreslí nádherné obrázky a před paní učitelkou zapomene taťkovi nakreslit vlasy, nic se neděje. Paní učitelka kvůli chybě rozhodně vaše dítě nebude považovat za méně nadané. Pro děti je daleko těžší zvládnout běžné dovednosti v cizím prostředí a před cizím člověkem. Proto je na místě velká podpora rodičů. Povzbuzujte, chvalte, podporujte!

Jak dítě na zápis připravit?

Nemá smysl dopředu učit děti číst, psát a počítat. To určitě zvládnou během první třídy spolu se svými spolužáky. I když existuje dost dětí, které čtou už ve školce, neměli bychom je ke zvládnutí těchto dovedností nutit. Všechno má svůj čas, říká se. A tady to platí dvojnásob.

U zápisu paní učitelka určitě nebude zkoumat, jestli předškolák umí všechna písmena a jak mu jde počítání. Zhodnotí celkovou připravenost dítěte pro školu. I když nevíte, jestli nepožádat o odklad, mějte na paměti, že půlrok je dlouhá doba. Jestli vaše ratolest v lednu neumí zavázat kličku, do začátku školního roku je času dost a děti v tomto věku vyspívají velmi rychle.

Co by mělo dítě umět?

1. Hygienické návyky a samoobsluha

Dítě ví, že po použití WC si má umýt ruce, umí se samostatně oblékat, obouvat, u stolování umí správně použít příbor.

2. Komunikace a samostatnost

Předškolák zvládne převyprávět příběh nebo krátkou pohádku. Dokáže mluvit o svých zážitcích, vyjádří své pocity. V obchodě si umí říct o věc, kterou chce koupit. Zná svoji adresu, řekne, kolik je mu let. Neplete si pojmy včera, zítra. Ví, kde je vlevo a kde vpravo. Rozlišuje prostor (nad, pod, vedle, u, ...).

Zvládne se naučit básničku o čtyřech verších. Umí doplnit jednoduché protiklady a dovede jednu věc popsat různými způsoby. Předškolák dovede říct, na které písmenko začíná slovo, dovede vytleskat rytmus, pamatuje si sedm slov.

Dovede se na čas obejít bez rodičů. Zná základní pravidla slušného chování (umí pozdravit, poděkovat, poprosit).

3. Jemná motorika

Dítě zvládne stříhání nůžkami, kresbu, modelování, navlékání korálků. Umí roztřídit drobné předměty podle tvaru nebo jiných znaků (barvy, velikosti, ...). Zašroubuje matku, zapne knoflíky i zip. Umí složit jednoduché puzzle. Zná tužky, vodovky, křídly, pastelky, další barvy (prstové, tempery, ...).

4. Fyzická obratnost (hrubá motorika)

Předškolák umí skákat snožmo i po jedné noze, přejít po lavičce nebo po rovné čáře nakreslené na zemi, zvládne přeskočit překážku, házet míčem jednou rukou i obouruč a umí míč chytit, skáče přes švihadlo. Umí kopat do míče. Zvládne skákat panáka a zopakuje několik tanečních kroků.

5. Číselná představivost

Dítě dovede napočítat do deseti a spočítá několik předmětů (pět pastelek, čtyři kolečka atd.).

6. Grafomotorika – příprava na psaní

V předškolním věku už bychom měli znát lateritu dítěte, tzn. vědět, zda je náš potomek levák, nebo pravák. Dítě umí udělat z prstů špetku a ví, jak se správně drží tužka. Předškolák umí sedět u stolu tak, že má nohy na zemi a jeho opřené ruce svírají v lokti pravý úhel.

Dítě umí nakreslit rovnou čáru, kruh, obloučky, šneky, čtverec, vlnovky, smyčky. Dovede nakreslit panáčka s pěti prsty, hlavou, krkem, trupem, zvládne doplnit i detaily (knoflíky, kapsy, ...). Dovede obtáhnout psací písmo a překreslí tiskací písmeno. Některé děti se zvládnou i podepsat.

Předškolák umí vybarvit omalovánku a dokreslit chybějící části obrázku. Zvládne spojit rovnou čárou dva body v libovolném směru.

Pokud rodiče váhají, zda přihlásit dítě do školy, nebo ještě rok počkat, je na místě návštěva pedagogicko-psychologické poradny. Odborníci dítě otestují a rádi pomohou. Není vhodné cokoli uspěchat nebo naopak zbytečně odložit vstup do školy dítěti, které by první třídu v pohodě zvládlo.